

HØRINGSNOTAT

Cirkulær økonomi
J.nr. 2021-712
Den 15. september 2022

Høringsnotat vedr. udkast til bekendtgørelse om udvidet producentansvar for filtre til tobaksvarer, der er engangsplastprodukter

Bekendtgørelsen blev i udkast sendt i ekstern høring den 4. juli 2022 med frist for afgivelse af høringssvar den 22. august 2022.

Udkastet har været sendt i høring til relevante erhvervsorganisationer, grønne organisationer m.fl. og har været lagt på Høringsportalen i høringsperioden.

Miljøministeriet har modtaget høringssvar fra 20 organisationer og virksomheder:

British American Tobacco (BAT)

CO-Industrien

Danmarks Naturfredningsforening, Oceana, Plastic Change, Rådet for Grøn Omstilling og Kræftens Bekæmpelse (fælles høringssvar)

Dansk Industri

Dansk Producentansvar

De Samvirkende Købmænd (DSK)

Frederiksberg Kommune

Japan Tobacco International Denmark A/S (JTI Danmark)

Kommunernes Landsforening (KL)

Mærkevareleverandørerne (MLDK)

Philip Morris ApS

Tobaksindustrien

Tobaksproducenterne

Alle ovenstående høringssvar har fremsendt bemærkninger til udkastet til bekendtgørelse.

Følgende 3 høringssvar har oplyst, at de ingen bemærkninger har til udkastet til bekendtgørelse:

Dansk Arbejdsgiverforening

Danske Regioner

Foreningen af Rådgivende Ingeniører

Ud over de ændringer af udkast til bekendtgørelsen, som Miljøministeriet selv har fundet nødvendige at foretage bl.a. på baggrund af de indkomne høringssvar, er der foretaget en række strukturelle, sproglige og juridisk-tekniske justeringer.

Miljøministeriet skal indledningsvis takke høringsparterne for deres afgivne høringssvar.

I det følgende gennemgås de væsentligste høringssvar opdelt i emner. Miljøministeriets kommentarer hertil er anført i kursiv. Høringssvarene er kun gengivet i hovedtræk. For detaljerede oplysninger om svarenes indhold henvises der til de fremsendte høringssvar, som kan ses på Høringsportalen.

Generelle bemærkninger

Tobaksindustrien har i øvrigt ikke bemærkninger til bekendtgørelsen, men spørger til, om det er korrekt forstået, at under en kollektiv ordning skal gebyr m.v. betales i forhold til den enkelte producents markedsandel.

DN, Oceana, Plastic Change, Rådet for Grøn Omstilling og Kræftens Bekæmpelse peger på, at tiltaget er for uambitiøst, samt at deres klare anbefaling er at styrke forebyggelsen af forurening med cigaretfilter ved kilden og øge producenternes incitament til at udfase filtre med plastik ved at sætte gebyret så højt som muligt inden for rammerne af engangsplastdirektivet. Parterne fremhæver, at renholdelsesniveauet i dag ikke er tilstrækkeligt og kritiserer derfor, at udgangspunktet for fastlæggelse af oprydningsgebyret er omkostningerne til nuværende niveau af renhold. Parterne gør desuden opmærksom på, at WHO's rammekonvention om tobakskontrol betyder, at tobaksproducenterne ikke skal have mulighed for markedsføring, og det derfor er nødvendigt med transparens i producenternes betaling.

Tobaksproducenterne og JTI Danmark støtter op om engangsplastdirektivets intention om at reducere mængden af plastik i naturen, og peger på, at producenter af tobaksfilter og forbrugerne deler et ansvar for dette. Tobaksproducenterne finder det desuden positivt at skabe incitamenter til at finde plastfri og miljøvenlige alternativer til celluloseacetat og håber, at innovation fortsat vil være en prioritet i den nationale implementering af engangsplastdirektivet og emballagedirektivet.

Philip Morris deler EU's ambition om at nedbringe affaldsmængder, men mener, at bekendtgørelsen i nogle henseender mangler klarhed og ikke giver producenterne tilstrækkelige incitamenter til at nedbringe brugen af engangsplast, jf. betragtning nr. 16 i EU's engangsplastdirektiv. De oplyser, at de fortsætter med at undersøge og vurdere alternative materialer med forbedret biologisk nedbrydelighed, herunder en række plastfrie materialer.

DI formoder, at såfremt producenterne udvikler cigaretter med et filter, der ikke falder inden for engangsplastdirektivets definition af plast, vil disse ikke skulle indberettes i medfør af bekendtgørelsen.

Miljøministeriets svar:

Miljøministeriet bemærker, at det er korrekt forstået, at såfremt en kollektiv ordning indbetaler gebyr til Miljøstyrelsen på vegne af producenter og importører, skal den kollektive ordning opkræve gebyret hos den enkelte producent eller importør, svarende til dennes markedsandel/gebyrpligt i henhold til bekendtgørelsen. Bekendtgørelsen er præciseret, så dette nu fremgår tydeligere.

Miljøministeriet er opmærksom på WHO's rammekonvention om tobakskontrol og er i løbende dialog med sundhedsmyndighederne herom, og Miljøstyrelsen vil også være det fremadrettet i tilrettelæggelsen af oplysningsindsatsen.

Miljøministeriet bemærker, at såfremt et tobaksfilter designes på en måde, så det ikke er et engangsplastprodukt i engangsplastdirektivets forstand, falder produktet uden for bekendtgørelsens anvendelsesområde, hvorved der ikke skal betales gebyr m.v. for det pågældende filter. Deri ligger det økonomiske incitament til produktudvikling og ændring af design. Ministeriet gør opmærksom på, at bioplast er inkluderet i definitionen på et engangsplastprodukt. Biobaseret plastik nedbrydes på samme måde som fossilt plastik til mikroplast, og bionedbrydeligt plastik er med den viden, som Miljøstyrelsen har i dag, ikke nedbrydeligt under danske naturforhold, men alene i dertil egnede industrielle anlæg.

Gebyrstørrelse og løbende revision af gebyr, omkostningsopgørelser mv.

DI, Philip Morris, JTI Danmark, Tobaksproducenterne og BAT peger på, at metoden for omkostningsopgørelser skal være transparent. Tobaksproducenterne og BAT finder det positivt, at gebyrsammensætningen og metoden bag vil fremgå af Miljøstyrelsens hjemmeside. BAT opfordrer til, at beregningen bag gebyret, samt metoden for denne og evalueringen hvert 3. år fremlægges.

Tobaksproducenterne og JTI Danmark ønsker, at der udarbejdes og offentliggøres klare rammer for de typer af oplysningstiltag og effekt heraf, som Miljøstyrelsen skal gennemføre på årlig basis. Dette af hensyn til at sikre transparens og proportionalitet, samt at indsatsen medvirker aktivt til at reducere mængden af engangsplast i naturen.

DSK finder, at omkostningsniveauet er højere end forventet. DSK opfordrer til, at det tydeliggøres, hvorvidt det påtænkte gebyr på 0,72 øre. pr. stk. filtre er incl. eller excl. moms.

KL bemærker, at de er af den opfattelse, at udgiftsniveauet er voldsomt underestimeret, blandt andet som følge af en række svagheder i den rapport, der ligger til grund for de skønnede omkostninger til renhold i kommunerne. KL bemærker desuden, at gebyrsatsen må antages at være på enten 2019- eller 2020-pris-og-lønniveau. KL opfordrer Miljøministeriet til, at der i forbindelse med den næstkommende revision af opgørelsesgrundlaget i 2023 foretages en realistisk opgørelse af omkostningsniveauet for renhold af cigaretskod.

Frederiksberg Kommune finder, at der er tale om et godt initiativ, men savner en fordelingsnøgle af, hvordan gebyrindtægten fordeles mellem stat og kommune og ønsker, at fordelingen mellem kommunerne afspejler de faktiske omkostninger forholdsmæssigt. Frederiksberg Kommune peger samtidig på, at gebyret virker lavt sat og oplyser, at kommunen har en udgift på ca. 3 kr. pr. skod, der opsamles manuelt.

JTI Danmark, BAT, DI og Tobaksproducenterne peger på, at der er en faldende tendens i cigaretmarkedet, hvorfor det må forventes, at de offentlige omkostninger til renhold også falder. Der peges derfor på, at evalueringen hvert tredje år bør tage højde for denne udvikling. DI påpeger, at en løbende opgørelse af den faktiske mængde af cigaretfilter i naturen er særligt afgørende. MLDK anbefaler, at man løbende kvalificerer, at omkostningerne reflekterer de ændringer som må forventes i forbruget af cigaretter i de kommende år. DSK spørger til, om det fremgår tilstrækkeligt tydeligt af bekendtgørelsen, hvordan gebyret ændres, hvis der sker markante ændringer i markedet.

DI bemærker, at Samarbejdsforum for producentsvar har anbefalet en model for omkostningsopgørelsen, hvor Samarbejdsforum fastlægger kriterier for opgørelsen, samt at den sker på baggrund af optællinger og affaldsanalyser. DI ønsker, at denne tilgang fremgår klart af bekendtgørelsen, herunder elementerne i omkostningsmodellen, samt kadencen for omkostningsopgørelsen mv.

JTI Danmark og Tobaksproducenterne ønsker ikke en ny opgørelse af omkostninger til renhold allerede i 2023, da det ifølge JTI Danmark vil medføre umådeholdne økonomiske og administrative bryder, fordi der mangler afklaring af opgørelsesmetoden og ifølge Tobaksproducenterne, fordi rammerne for arbejdet først skal fastsættes i dialog med interessenter, hvorefter opgaven skal sendes i udbud og eksekveres. Der peges på, at analyser af renholdelsesomkostninger bør forløbe over et helt kalenderår, der tager højde for fx skiftende sæsoner.

JTI Danmark, DSK, Tobaksproducenterne, Phillip Morris, BAT, MLDK og DI påpeger, at opgørelsen af omkostninger til renhold ikke tager højde for grænsehandel og illegale varer og finder det ikke rimeligt, at danske virksomheder, der overholder lovgivningen skal betale for oprydning af sådanne produkter. Tobaksproducenterne og Phillip Morris peger på, at de ikke vurderer, at det er i overensstemmelse med engangsplastdirektivet. Phillip Morris og Tobaksproducenterne skønner, at ca. 10 pct. af den samlede mængde cigaretter, der forbruges i Danmark, stammer fra ulovlige produkter importeret til Danmark (6,5 pct.) eller afgiftsfri grænsehandel (3,5 pct.). DI og MLDK opfordrer til, at den danske regering går i dialog med såvel EU-Kommissionen som andre medlemsstater om at finde en løsning herpå.

Phillip Morris peger på, at der oven i de reelle omkostninger til oprensning af filtre skal betales et beløb på 5 mio. kr. til administration, og opfordrer til, at Miljøministeriet klart angiver, at de tiltag, som gennemføres i den sammenhæng er i overensstemmelse med direktivets principper om specificitet, effektivitet, gennemsigtighed, proportionalitet, repræsentativitet, offentligt affald og offentlige myndigheder.

CO-Industrien finder, at det foreslåede gebyr på 0,72 øre pr. stk. filter bør være højere, da det ikke tager højde for inflation. CO-Industrien savner en begrundelse for, at der ved den første gebyrfastsættelse ikke tages højde for kendte forhold.

DSK og MLDK peger på, at det er uklart, hvad der skal ske med det tocifrede antal millioner, der i dag anvendes af stat og kommuner på oprydning, når producenterne overtager betalingen.

Miljøministeriets svar:

Miljøministeriet bemærker, at engangsplastdirektivet ikke fastlægger en konkret metode for, hvordan omkostninger til renhold skal kortlægges. Det er dermed op til den enkelte medlemsstat at fastlægge denne metode inden for direktivets rammer og formål. Kommissionen er endnu ikke udkommet med retningslinjer for dette. Såfremt disse retningslinjer kommer, vil de blive inddraget i de kommende opgørelser af omkostninger til renhold. Det bemærkes dog, at retningslinjer fra Kommissionen ikke er bindende, og de derfor vil blive fulgt i det omfang, at det er i overensstemmelse med den politiske aftale om udvidet producentansvar for emballage og engangsplastprodukter. Vedrørende opgørelsen fremgår det bl.a. af den politiske aftale, at "Opgørelsen inkluderer både land- og bykommuner og betalingsbidraget revideres hvert 3. år med ekstern opgørelse, affaldsanalyse og inddragelse af interessenter. Viden og kompetencer fra bl.a. frivillige organisationers indsatser ift. oprydning i naturen skal i det omfang det er muligt, inddrages i affaldsanalysen."

Grænsehandel og illegal handel med tobaksvarer indgår ikke som et hensyn i fastsættelsen af omkostninger, jf. den politiske aftale om udvidet producentansvar for emballage og engangsplast, hvoraf det fremgår: "Aftalepartierne er enige om, at oprydningsansvaret skal sikre, at producenterne af de omfattede engangsplastprodukter betaler regningen, når deres produkter ender i naturen, så der skabes incitament til genbrugsløsninger. Dette omfatter også affald i naturen fra engangsplastprodukter, som er bragt til landet af f.eks. turister, vind og vejr eller på anden vis ender som henkastet affald i Danmark uden at være solgt i Danmark, eftersom at det ikke er muligt at skelne, når affaldet ender i naturen".

Oprydningsgebyret er fastsat på baggrund af et skøn fra ekstern konsulent over danske kommuners og statslige myndigheders udgifter til renhold baseret på data fra 2018, samt den totale markedsførte mængde tobaksprodukter i 2018.

Miljøministeriet finder på den baggrund, at det er nødvendigt at lave en ny opgørelse over omkostninger til renhold i 2023, så oprydningsgebyret fastsættes på så opdateret et datagrundlag som muligt. På baggrund af den nye opgørelse vil der forventeligt skulle foretages en regulering af gebyret, hvor der også tages højde for gebyrindtægter i 2023, samt markedsførte mængder og forventede ændringer i markedsførte mængder i de kommende år. Her vil der desuden blive taget højde for ændringer i pris- og lønniveauet. Det gebyrdækkede område må hverken være over- eller underfinansieret og skal således balancere over en 4-årig periode.

Det er generelt vigtigt at understrege, at der ikke er tale om eksakte opgørelser af, hvor mange cigaretskod, hver enkelt kommune samler op og de eksakte omkostninger til dette hos hver enkelt kommune. Dette skyldes, at der ikke forefindes data for dette, samt at det vil indebære en væsentlig administrativ byrde at stille dette som et krav. Opgørelsen er, og vil derfor også fremadrettet være, udtryk for et skøn over det generelle omkostningsniveau til renhold i det offentlige rum og engangsplast-cigaretskods andel heraf.

Gebyrindtægten fordeles til kommuner og statslige myndigheder baseret på skøn over fordeling af omkostninger hos hhv. kommuner og statslige myndigheder. Kommunerne imellem fordeles gebyrindtægten ved brug af den fordelingsnøgle, som anvendes i forbindelse med det totaludvidede balanceprincip (DUT).

Kommuner og offentlige myndigheders renhold i det offentlige rum er i dag skattefinansieret, og det forventes, at disse myndigheders omkostninger til renhold reduceres svarende til gebyrindtægten. Det er dog op til kommunerne at prioritere udgifter og skatter i forhold til lokale behov under hensyntagen til rammerne herfor.

På baggrund af DI's ønske om, at tilgangen for omkostningsopgørelse skal fremgå af bekendtgørelsen, har ministeriet uddybet dette i bekendtgørelsen. Det bemærkes, at det fremgår af den politiske aftale om udvidet producentansvar for emballage og engangsplastprodukter samt af forarbejderne til miljøbeskyttelsesloven, som bekendtgørelsen er udstedt i medfør af, at Samarbejdsforum for producentansvar inddrages i forbindelse med udmøntningen. Ministeriet har derfor ikke fundet det nødvendigt at henvise til inddragelsen af Samarbejdsforum i selve bekendtgørelsesteksten.

Ift. de øvrige omkostninger ved administration hos Miljøstyrelsen, administration hos DPA og oplysningstiltag, som dækkes af gebyret, bemærker Miljøministeriet, at der vil være transparens omkring disse ved årlig offentliggørelse på Miljøstyrelsens hjemmeside om gebyrindtægternes fordeling. Miljøstyrelsen vil desuden inddrage Samarbejdsforum for producentansvar i tilrettelæggelsen af oplysningstiltag. Det bemærkes, at dette skal ske i overensstemmelse med WHO's rammekonvention om tobakskontrol.

Det bemærkes slutteligt, at gebyrsatsen er eksklusiv moms.

Praktiske forhold omkring gebyrindbetaling

DSK takker for, at der lægges op til én gebyropkrævning, da det er administrativt lettere end en model, hvor både Miljøstyrelsen og Dansk Producentansvar opkræver gebyrer.

JTI Danmark og Tobaksproducenterne mener, at opgaven med at opkræve gebyr, bør samles hos DPA for at undgå unødvendigt bureaukrati og lette administrative byrder, og fordi det er vigtigt, at der findes én primær indberetningsvej for de omfattede producenter. DI opfordrer til, at opgavefordelingen mellem Miljøstyrelsen og DPA

overvejes grundigt, da DI finder, at der er synergi ved, at én organisation løser opgave med indsamling af data fra producenterne.

Tobaksproducenterne og BAT synes ikke, at det fremgår klart af bekendtgørelsen, hvorvidt det er DPA eller Miljøstyrelsen, der har ansvar for at opkræve gebyret. BAT forstår det sådan, at producenterne med forslaget til organisering pålægges ekstra administrative byrder, og at der ikke vil være transparens i gebyrbetalingen.

DPA er uenig i, at det fremadrettet er Miljøstyrelsen og ikke DPA, der skal modtage indberetning af data fra producenterne om markedsførte mængder tobaksfiltre. DPA finder, at bekendtgørelsen er et brud på den opgavefordeling og organisation af producentansvar, som DPA har opbygget og finder, at det vil medføre forvirring hos producenterne. DPA kobler dette til opgavefordeling i forbindelse med det kommende nye udvidede producentansvar for emballage. DPA kan ikke se, hvordan DPA med den foreslåede løsning skal beregne egne gebyrsatser for tobaksfiltre, og peger på, at der mangler bestemmelser om, hvordan DPA får dækket sine administrationsomkostninger af Miljøstyrelsen, og hvordan der sikres transparens. DPA foreslår derfor, at DPA selv opkræver administrationsgebyr på samme måde som andre producentansvarsområder. DPA mener desuden ikke, at der er noget juridisk til hinder for, at DPA med den nødvendige lovhjemmel kan opkræve gebyret til dækning af offentlige myndigheders omkostninger til renhold.

BAT ønsker, at der i god tid udsendes retningslinjer for krav til det regnskab, som producenterne forpligtes til at føre over opgørelse og angivelsen af det gebyrpligtige antal filtre til tobaksvarer, som danner grundlaget for producenternes gebyrbetaling. Tobaksproducenterne, BAT og DPA peger på, at der mangler anvisninger af, hvordan fejlagtigt indberettede mængder skal håndteres.

DPA peger på, at det bør være en pligt, at producenter, der i mange år har været freeriders, bør betale gebyrer med tilbagevirkende kraft for de år, hvor de pågældende producenter har været freeriders. DPA peger desuden på, at straffebestemmelserne ikke indeholder sanktioner ved manglende betaling af gebyrer.

DPA peger på, at DPAs erfaring er, at dokumentation for fradrag for eksporterede mængder ofte ikke foreligger og oplyser, at DPA har en teknisk løsning til at sikre dette.

Miljøministeriets svar:

Miljøministeriet bemærker, at et klart hensyn i udmøntningen af oprydningsansvar for cigaretskod er begrænsning af bureaukrati og administrative byrder, så det primære fokus i ordningen er mindre affald i naturen. Miljøministeriet har i den sammenhæng analyseret forskellige løsninger for gebyropkrævning, herunder også en løsning, hvor DPA varetager opkrævning af oprydningsgebyret. Miljøministeriet bemærker, at der for nuværende ikke er hjemmel i loven til at forpligte producenter til at indbetale gebyr til DPA til dækning af offentlige myndigheders omkostninger til renhold, men at DPA inden for gældende lovhjemler alene har mulighed for at opkræve gebyrer til dækning af egne administrative omkostninger.

Alternativet til den foreslåede løsning er derfor, at Miljøstyrelsen opkræver et oprydningsgebyr, hvori DPAs administrationsomkostninger ikke er indeholdt, og at DPA parallelt opkræver et gebyr til dækning af sine administrationsomkostninger. Det vil sige to gebyrer betalt til to forskellige instanser med den hertil hørende administration forbundet med gebyropkrævning/betaling i begge instanser.

I ministeriets overvejelser har desuden indgået, at det udvidede producentansvar for filtre til tobaksvarer adskiller sig væsentligt fra de øvrige producentansvarsordninger for elektronik og batterier i forhold til, hvilke opgaver DPA skal varetage og hvor mange producenter, der forventes at indgå i ordningen. Oprydningsansvaret for cigaretskod udmøntes som et finansielt ansvar og skønnes at omfatte et relativt begrænset antal producenter. DPAs opgaver er derfor begrænset og afhænger ikke – som i producentansvarsordningerne for elektronik og batterier – af, at der indberettes data om markedsførte mængder af tobaksfiltre til DPA.

Med den foreslåede ordning skal producenterne registrere sig hos DPA og betale registreringsgebyr til DPA. Hvert kvartal skal producenterne indbetale oprydningsgebyr til Miljøstyrelsen ved at angive markedsførte mængder i det pågældende kvartal. Hensynet har været, at en producent derved kun skal forholde sig til at betale ét gebyr, som dækker alle omkostninger. Ministeriet finder det desuden overvejende sandsynligt, at størstedelen af de producenter, der er omfattet af både oprydningsansvar og udvidet producentansvar for emballage, vil vælge at varetage sine producentansvar igennem kollektive ordninger og dermed have sin kollektive ordning som én indgang ift. at løfte sine producentansvarsforpligtelser.

Miljøministeriet er desuden indstillet på at evaluere gebyrordningen, når den har været i drift i et par år, jf. den politiske aftale om udvidet producentansvar på emballage og engangsplastprodukter, hvoraf det fremgår, at de nye ordninger vil blive evalueret i 2027.

Ift. at opgøre administrationsomkostninger skal DPA foretage sig det samme som i de øvrige producentansvarsordninger, hvor DPA skal indgive et budget til Miljøstyrelsen til brug for fastsættelse af omkostningsniveau. Dette er præciseret i bekendtgørelsen. Forskellen er, at DPA i forbindelse med oprydningsansvaret ikke selv opkræver et årligt gebyr hos producenterne, men at DPA i stedet får dækket sine omkostninger via en overførsel fra Miljøstyrelsen.

Miljøministeriet bemærker, at det regnskab over markedsførte mængder, der skal føres af producenter og importører, skal understøtte fremgangsmåden for opgørelse af det gebyrpligtige antal filtre til tobaksvarer, der fremgår af bekendtgørelsens § 13 (høringsudkastets § 12). Heri kan bl.a. indgå producentens eller importørens eksisterende regnskabsmateriale som f.eks. lagerregnskab og handelsdokumenter.

Miljøministeriet har på baggrund af høringssvarene indført en bestemmelse i bekendtgørelsen, om hvordan fejlagtige angivelser/gebyrbetalinger håndteres.

Miljøministeriet bemærker, at betalingsbestemmelser ikke strafsanktioneres. Manglende betaling følges i stedet op med inddrivelse.

Miljøministeriet takker for DPAs anbefaling vedrørende en teknisk løsning for indhentning af dokumentation for fradrag for eksporterede mængder. Anbefalingen noteres til brug for Miljøstyrelsens videre arbejde med gebyrordningen.

Definition af producent, markedsføring mv.

Phillip Morris peger på, at bekendtgørelsens § 12 indeholder en unødigt kompliceret liste over handlinger, der kan udgøre en tilgængeliggørelse på det danske marked og antager, at formålet med dette er at præcisere direktivets definition af markedsføring. Phillip Morris foreslår, at § 12, stk. 2, nr. 1-6, erstattes med "gjort tilgængelig på markedet i hver gebyrperiode".

DPA peger på, at definitionen af de omfattede produkter kan vise sig at være uklar, fordi definitionen på 'tobaksvarer' ikke udelukker andre typer af tobak, end de der anvendes i forbindelse med klassiske cigaretter. DPA peger samtidig på, at definitionen af 'markedsføring' kan skabe usikkerhed om, hvilken aktør i distributionskæden, der har producentansvaret.

BAT og Tobaksproducenterne peger på, at bestemmelserne om producenternes udpegning af bemyndiget repræsentant ved fjernsalg er for vidtgående ift., at danske myndigheder skal kontrollere, hvorvidt en dansk producent overholder sine forpligtelser i en anden medlemsstat. BAT henstiller til territorialprincippet i EU.

Miljøministeriets svar:

Miljøministeriet bemærker, at definitionerne af 'tobaksvarer' og 'markedsføring' anvendes i bekendtgørelsen med henblik på at sikre harmonisering og korrekt implementering af engangsplastdirektivet.

Definitionen på markedsføring, fabrikant (her producent), importør m.v. er nærmere uddybet i EU Kommissionens Blå Vejledning om EU's produktregler fra 2016. Heraf fremgår det, at hvis et produkt markedsføres under en anden persons navn eller varemærke, betragtes denne person som producent, dvs. at f.eks. distributører kan betragtes som producenter, hvis de leverer et produkt under eget navn eller varemærke. Ministeriet har præciseret engangsplastdirektivets markedsføringsdefinition på baggrund af den Blå Vejledning.

Bekendtgørelsens § 13 (høringsudkastets § 12) har til hensigt at tydeliggøre, hvordan det gebyrpligtige antal filtre til tobaksvarer opgøres, herunder hvilke elementer, der skal indgå i regnskabsmaterialet. Bestemmelsen har ikke til hensigt at ændre indholdet af markedsføringsdefinitionen.

Kravet om udnævnelse af repræsentant ved salg i andre EU-medlemsstater følger af direktivkrav. Et lignende krav findes i det udvidede producentansvar for elektrisk og elektronisk udstyr. Ministeriet har fundet det nødvendigt at strafbelægge denne pligt, herunder pligten til at udlevere eller indsende skriftlig fuldmagt til Miljøstyrelsen.

Miljøstyrelsen vil, i det omfang det er nødvendigt, vejlede DPA om definitionerne med henblik på at understøtte DPAs opgave med at træffe afgørelser om, hvorvidt produkter og virksomheder er omfattet af reglerne. I den sammenhæng vil det være relevant at samle op på erfaringerne ift., om der er behov for at præcisere definitionerne i bekendtgørelsen.

Krav om egenkontrol

BAT ønsker klarhed over, hvorvidt en kollektiv ordning kan føre egenkontrol på vegne af producenten, eller om dette fortsat er en forpligtelse for producenten, såfremt producenten indgår i en kollektiv ordning. BAT og Tobaksproducenterne ønsker, at der i god tid forud for ikrafttrædelse udarbejdes retningslinjer for de angivne procedure- og dokumentationskrav.

Tobaksproducenterne spørger til, om det er korrekt forstået, at der skal indberettes den samme data af to omgange, hvis en producent vælger at indgå i en kollektiv ordning, når der også er krav om, at den kollektive ordning skal føre egenkontrol. I så fald finder Tobaksproducenterne det umiddelbart unødvendigt byrdefuldt.

CO-industrien peger på, at det bør fremgå af straffebestemmelserne vedrørende egenkontrol, at det også kan straffes, hvis der gennemføres mangelfuld egenkontrol.

Miljøministeriets svar:

Miljøministeriet bemærker, at det følger af direktivkrav, at producenter eller kollektive ordninger på vegne af producenter, skal gennemføre egenkontrol. Forpligtelsen påhviler i bekendtgørelsen begge aktører, da det er forskellige forhold, der skal føres egenkontrol med. Producenten skal, uagtet, om denne er medlem af en kollektiv ordning eller ej, føre egenkontrol med, at denne løfter sit finansielle ansvar, herunder at denne opgør det gebyrpligtige antal filtre på korrekt vis. Den kollektive ordning vil næppe kunne varetage denne egenkontrolopgave på vegne af producenten, da det er producenten selv, der fører regnskab over egne handelsaktiviteter. Den kollektive ordnings egenkontrol adskiller sig derfor fra producentens, og forudsætter, at den kollektive ordning indhenter oplysninger/dokumentation fra de producenter, som den kollektive ordning varetager opgaver på vegne af.

I bekendtgørelsen er det præciseret, at hvis den kollektive ordning står for at betale gebyr til Miljøstyrelsen, skal den kollektive ordning på Miljøstyrelsens anmodning udlevere eller indsende en kopi af regnskabsmaterialet fra de producenter og importører, som den kollektive ordning indbetaler gebyr på vegne af, samt en opgørelse over, hvordan det gebyrpligtige antal filtre fordeler sig på de enkelte producenter og importører.

Ministeriet har valgt ikke at fastlægge detaljerede krav til egenkontrol, så det er muligt for den enkelte producent eller kollektive ordning at tilrettelægge egenkontrollen ud fra den enkelte virksomhed/kollektive ordnings øvrige kontrol- og datasystemer. Der er derfor ikke planer om at udarbejde retningslinjer for, hvordan egenkontrollen skal gennemføres, men det er muligt at henvende sig til

Miljøstyrelsen for vejledning. På baggrund af de henvendelser, der indkommer til Miljøstyrelsen, vil Miljøstyrelsen vurdere, om der er behov for en mere generel vejledning og kommunikationsindsats.

Registrering i producentregistret

BAT undrer sig over, hvorfor det er et krav, at producenterne i forbindelse med registrering i producentregisteret skal angive deres URL adresse, samt hvilken URL adresse, der i givet fald skal angives, hvis en virksomhed har flere af disse.

BAT og Tobaksproducenterne oplyser, at informationer om, hvilke varemærker en producent har på markedet, allerede indberettes til Sikkerhedsstyrelsen. Der peges derfor på, at det vil være dobbeltregistrering også at stille dette krav i forbindelse med registrering i producentregisteret.

DPA foreslår, at der fastlægges en tidsfrist for, hvornår en producent senest skal registrere ophør af producentansvar og foreslår, at der fastsættes bestemmelse om, at ophøret skal registreres senest en måned efter, at en producent er ophørt med at have producentansvar. Tobaksproducenterne oplyser, at de støtter DPAs forslag.

DPA foreslår, at det angives præcist, hvilket stykke af forvaltningslovens § 1, som DPA anses for at være omfattet af.

DPA foreslår, at der i bekendtgørelsen indsættes en mulighed for at slette/inaktivere producenten i producentregisteret ved manglende gebyrbetaling m.v. DPA efterspørger desuden en hjemmel til, at DPA kan slette producenter fra registeret og peger på, at det f.eks. kan være i tilfælde af manglende vedligehold af oplysninger i producentregistret og manglende betaling af registreringsgebyrer.

Miljøministeriets svar:

Miljøministeriet bemærker, at DPA oplyser, at oplysninger om varemærker og URL-adresser i producentregistret er nødvendige for at kunne føre tilsyn med freeriders.

Miljøministeriet har på baggrund af høringssvarene præciseret i bekendtgørelsen, at en producent eller importør, der ophører med at markedsføre filtre til tobaksvarer, skal registrere dette i producentregistret senest en måned efter, at producenten eller importøren ophører med at markedsføre filtrene.

Miljøministeriet bemærker, at forvaltningslovens regler gælder for DPAs afgørelsessager i medfør af forvaltningslovens § 1, stk. 3. Ministeriet har desuden indsat en tidsfrist for, hvor længe Dansk Producentansvar skal opbevare dokumenter, som har betydning for sagsbehandling.

Miljøministeriet har ikke fundet det nødvendigt at indsætte en bestemmelse i bekendtgørelsen om, at producenter kan fjernes fra producentregistret ved manglende overholdelse af sine forpligtelser. Det fremgår allerede af bekendtgørelsen, at registreringspligten først er opfyldt, når producenten har indberettet oplysninger fyldestgørende, betalt registreringsgebyr m.v. Manglende

overholdelse af forpligtelserne i bekendtgørelsen er desuden strafbelagt, jf. bekendtgørelsens straffebestemmelser, bortset fra manglende betaling, der i stedet følges op med inddrivelse.

Øvrigt

DPA peger på, at myndighederne fra starten bør indsætte en markant tilsynsvirksomhed, for at finde virksomheder omfattet af producentansvaret, men som ikke har registeret sig i producentregisteret.

Miljøministeriets svar:

Miljøministeriet er enig i, at de nye regler kræver en tilsynsindsats fra offentlige myndigheder for bl.a. at undgå freeriders. Her er der behov for tæt samspil mellem myndigheder og DPA som producentregister. Miljøministeriet ser frem til et konstruktivt samarbejde med DPA om denne opgave.